

### 30. పాణిగ్రహణమ్

అథ సదాశివ వివాహవిధిం వ్యాఖ్యాస్యామః । పూరోక్షత ..... శుభతిథౌ  
 , అస్య దేవదేవస్య అగణితానేక దివ్యావతారస్య ఆదిమధ్యాత్మ రహితస్య .....  
 పుర నివాసస్య శ్రీ ..... శ్వరస్య లీలా విలాస శివస్య పాణిగ్రహణాఖ్యం తర్క  
 కరిష్యే । తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం శాస్త్ర్యర్థ మభ్యుదయార్థం చ మహాజనై  
 స్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే । ఆదౌ నిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ  
 మహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే ॥ తతః సంకల్ప్య । అనుహవం మమాగ్నేతి  
 శాకునాది మంత్రాన్ వాచయన్ ॥

ఓం అనుహవం పరిహవం పరీవాదం పరిక్షపమ్ । దుస్స్వప్నం దురుదితం  
 తద్విషదోభ్య దిశామ్యహమ్ । అనుహతం పరిహాతగ్ం శకునే ర్యద శాకునమ్  
 । మృగస్య సృతమక్షయ తద్విషదోభ్య దిశామ్యహమ్ । ఆరాతే అగ్నిరస్తా  
 త్వరశురస్తుతే । నివాతే త్వాభివర్షతు స్వస్తితేస్తు వనస్పతే స్వస్తిమేస్తు వనస్పతే ।  
 నమ శ్శకృత్సదే రుద్రాయ నమో రుద్రాయ శకృత్సదే । గోష్ఠమసి నమస్తే అస్తు  
 మామాహిగ్ంసీ స్పిగసినసి వజ్రో నమస్తే అస్తు మామాహిగ్ంసీః । ఉద్ధాతేవ  
 శకునే సామగాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవ సవనేషు శగ్ంససి । స్వస్తి న శ్శకునే అస్తు  
 ప్రతినస్సుమనా భవ ॥

ఓం మమాగ్నే వరో విహవేష్వస్తు వయన్వేస్త్వానా స్తనువం పుషేమ ।  
 మహ్యన్నమంతాం ప్రదిశశ్చతస్ర స్వయాధ్యక్షేణ పృతనా జయేమ । మమ దేవా  
 విహవేసస్తు సర్వ ఇన్ద్రావన్తో మరుతో విష్ణురగ్నిః । మమాన్తరిక్ష మురుగోపమస్తు

మహ్యం వాతః పవతాం కామే అస్మిన్ । మయి దేవా ద్రవిణ మాయజన్తాం  
 మయ్యశీరస్తు మయి దేవహూతిః । దైవ్యా హోతారా పనిషన్త పూర్వేరిష్టాస్యామ  
 తనువా సువీరాః । మహ్యం యజన్తు మమయాని హవ్యాకూతి స్సత్యా మనసోమే  
 అస్తు । ఏనోమానిగాం కతమచ్చనాహం విశ్వేదేవాసో అధివోచతామే । దేవీ  
 ష్షదుర్వీ రురుణః కృణోత విశ్వేదేవాస ఇహ వీరయధ్వమ్ । మాహోస్మహి ప్రజయా  
 మాతనూభి ర్మారధామ ద్విషతే సోమరాజన్ । అగ్నిర్మన్యం ప్రతిసుద స్పృశ్నా  
 దదద్ధోగోపాః పరిపాహినస్త్వమ్ । ప్రత్యజ్ఞోచ్యున్తు నిగుతః పునస్తే మైషాం చిత్తం  
 ప్రబుధా వినేశతు । ధాతా ధాతృణాం భువనస్య యస్పతిర్దేవగ్ం సవితారమభి  
 మాతిషాహమ్ । ఇమం యజ్ఞ మశ్వినోభా బృహస్పతిర్దేవాః పాన్తు యజమానం  
 న్యర్థాత్ । ఉరువ్యచానో మహిష శృర్మయగ్ం సదస్మిన్ హవే పురుహూతః పురుక్షు  
 । సనః ప్రజాయై హర్యశ్వ మృడయేన్ద్రమా నోరీరిషోమాపరాదాః । యేన స్పృశ్నా  
 అపతే భవ న్విన్ద్రాగ్నిభ్యా మవబాధామహేతాన్ । వసవో రుద్రా ఆదిత్యా ఉపరి  
 స్పృశం మోగ్రం చేత్తార మధిరాజమక్రన్ । అర్వాఞ్చ మిన్ద్ర మముతో హవామహే  
 యో గోజిద్ధన జిదశ్వ జిద్యః । ఇమంనో యజ్ఞం విహవే జుషస్వాస్య కుర్వో  
 హరివో మేదినన్త్వా ॥

వివాహోగారమేత్య । పాదౌ ప్రక్షాళ్య ॥

ఆచమ్య । ప్రాణానాయమ్య । మూలప్రకృతి రూప పార్వత్యాసహ నిత్య  
 నిరతి శయానన్త సకలలోక సుఖావాప్త్యర్థం । ధర్మ ప్రజా సమ్పత్సమ్పద్యర్థగ్  
 స్త్రియముద్వహే ॥

విశ్వాత్తాతేతి కజ్జణం బధ్వా ।

రక్షాబంధన దేవతాభ్యో నమః । షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే ॥

రక్షాబంధన దేవతాభ్యో నమః । సర్వోపచారాన్ సమర్పయామి ॥

శ్లో ॥ అనంతసూక్ష్మేశ శివోత్తమేశ ఏకామృరేశశ్చ తదైకరుద్రః ।

త్రిమూర్తి శ్రీకంఠ శిఖండికాభ్యో పాణిగ్రహణ్యోత్సవ రక్షకాస్యః ॥

రక్షాబంధన దేవతాభ్యో నమః । మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥

ఓం విశ్వేత్తాతే సవనేషు ప్రవాచ్యాయాచ కర్థమఘవ నిన్ద్రసున్వతే ।

॥ పారావతం యత్పురుసంభృతం వస్వపావృణో శ్శరభాయ ఋషిబంధవే ॥

త్ర్యంబకం యజామహేతి దేవం దక్షిణహస్తే కజ్జణం బద్ధీయాత్ ॥

ఓం త్ర్యంబకం ..... ముక్షీయమామృతాత్ ॥

ఇతి మన్తేణ దేవస్య దక్షిణహస్తే కజ్జణం బద్ధీయాత్ ।

రక్షాబంధన ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

### యజ్ఞోపవీతమ్

అస్య వివాహ మహోత్సవే కర్మణి వివాహోజ్జభూత పరమపవిత్ర ద్వితీయ  
యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే । యజ్ఞోపవీత దేవతాభ్యో నమః । షోడశోపచార  
పూజాం కరిష్యే । ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥

శ్లో ॥ మరీచిరత్ర్యంగిరసో భృగుశ్చైవ క్రతు స్తథా ।

పులస్త్య పులహో దక్షః వశిష్ఠశ్చ మహాతపాః ॥

ఇతి మంత్రపుష్పం సమర్పయామి । సర్వోపచారాన్ సమర్పయామి । సర్వే

జనానాం స్వర్ణ సహిత రజతోపవీతాన్ దర్శయిత్వా । నమస్కృత్య । ఆచమ్య ॥

ఓం యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతే ర్యత్సహజం పురస్తాత్ ॥

అయుష్యమగ్రియం ప్రతిముఞ్చ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తుతేజః ॥

ధృత్వాచమ్య ॥ యజ్ఞోపవీతధారణ ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

కన్యావరణాని

కన్యావరణాని దత్వా । శివార్థం కన్యాం వృణీధ్వమితి సప్తఋషీన్ ప్రార్థ్య ॥  
 ఓం ప్రసుగ్మన్తా ధియసానస్య సక్షణీ వరేభి ర్వరాగ్ం అభిషు ప్రసీదత ।  
 అస్మాకమిన్ద్ర ఉభయం జుఱోషతి యత్సౌమ్యస్యాస్థసో బుబోధతి । అన్యక్షరా  
 ఋజవస్సస్తుపన్థా యేభిస్సఖాయో యన్తినో వరేయమ్ । సమర్చమాసంభగోనో  
 నిసీయా త్సంజాస్తృత్యగ్ం సుయమమస్తు దేవాః ॥

ఇతి ద్వాభ్యాం మన్తాభ్యాం ఋషీనభిమన్త్య ॥ తే ఋషయః ।

ఓం నమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యవర్ణాయ హిరణ్యరూపాయ హిరణ్య  
 పతయేభిికాపతయ ఉమాపతయే పశుపతయే నమోనమః ॥ తే మునయః ॥

ప్రత్యఙ్జుఖాస్సంతః । ప్రాఙ్జుఖం కన్యాదాతారం ప్రత్యేకం బ్రూయః ॥

చతుస్సాగర పర్యంతం గో మహాదేవేభ్య శ్చుభం భవతు । సద్యోజాత  
 వామదేవాఘోర తత్పురుషేశాన పంచార్షేయ ప్రవరాన్విత । నిరావరణ పరానన్ద  
 చిదాకాశ । పరశివ గోత్రోద్భవస్య । పరశివశర్మణో నస్త్రే । సదాశివశర్మణః  
 పౌత్రాయ । ఈశ్వరశర్మణః పుత్రాయ । అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డ నాయకాయ ।  
 ఆదిమధ్యాన్ద రహితాయ । సచ్ఛిదానన్ద స్వరూపాయ । శ సురాసుర మణి  
 మకుట మణిగణ రంజిత చరణారవిన్ద యుగళాయ । శ్రీ మహేశ్వర నామధేయాయ  
 వరాయ ॥

చతుస్సాగర పర్యంతం ..... భవతు । కాశ్యప ఆవత్సార నైధృవ త్రయార్షేయ  
 ప్రవరాన్విత । పరానన్ద చిదాకార పరవాసుదేవ గోత్రోద్భవస్య । గన్ధమాదనశర్మణో  
 నస్త్రీం । త్రికూటశర్మణః పౌత్రీం । హిమవన్తశర్మణః పుత్రీం । అఖిలాణ్డకోటి  
 బ్రహ్మాణ్డనాయకీం । చతుర్దశ భువనాధీశ్వరీం । తత్త్వ స్వరూపిణీం । సర్వలక్షణ  
 సంపన్నాం । శ్రీ పార్వతీ నామ్నీం కన్యాం ॥ వృణీమహే । వృణీధ్వమ్ ॥

దాతా తస్మైదాస్యామితి బ్రూయాత్ । కన్యా వరణానన్తరం కన్యాదాన  
 దేశం ప్రకల్ప్య ॥

ప్రాణానాయమ్య । అస్య దేవదేవస్య లీలావివాహార్థం ఆచన్దార్క మనేక  
కోటి సుర భువనానన్తరం నిత్య నిరతి శయానన్త సకలలోక సుఖవాప్త్యర్థం  
ఏకవింశతి సంఖ్యయా ఉభయకుల ముభయవంశ పురుషోత్తరం మహాదానం  
కన్యాదాన నియతి పూర్వకం మమ గృహంప్రతి వివాహార్థం ఆగతం శ్రీ.....శ్వర  
వర మిమం మధుపర్కణ పూజయిష్యే । ఉదగగ్రం కూర్చం దద్యాత్ ।

ఓం రాష్ట్రభృదస్యాచార్యా న్దీమాత్వద్యోషమ్ । తన్మహేశాయ విద్యుహే  
వాగ్విశుద్ధాయ ధీమహి । తన్న శ్శివః ప్రచోదయాత్ ॥ ద్వాభ్యాం మన్తాభ్యాం  
కూర్చ ముపవిశేత్ । దాతా ఉదక మాదాయ । ఓం ఆపః పాదావనే జనీర్ద్విషన్తం  
నాశయన్తుమే । అస్మిన్ కులే బ్రహ్మవర్చస్యసాని ॥

ఉదకమభిమన్త్య । పూర్వం దక్షిణపాదం తతః ఉత్తరపాదం ప్రక్షాళ్య ॥  
శ్రీ ..... శ్వర వరః ఇదమాసనం ఇదంవః పాద్యం సుపాద్యం ॥

### పాద ప్రక్షాళణమ్

ఓం నమ స్సోమాయచ ..... శివతరాయచ ॥ మయి మహో మయి  
యశో మయీన్ద్రియం వీర్యం ॥ యిత్యాత్మానం అభిమృశేత్ ॥  
శ్లో ॥ ప్రాజ్ఞుఖస్థం జగన్నాథం దేవై స్సహ సురేశ్వరం ।  
చతుర్భుజం త్రినేత్రంచ సర్వాభరణ భూషితం ॥  
గణాధరం వ్యోమకేశం అర్ధచన్ద్ర సమన్వితం ।  
వ్యాఘ్రచర్మామ్బురధరం కింకిణీ శుభగాన్వితం ॥  
ధ్యాయే ద్దేవం మహాదేవం సర్వసమ్మ త్సమృద్ధయే ।  
దేవ దేవ ముమాకాన్తం ధ్యాత్వా సమ్పూజ్య దేశికః ॥  
స్వస్తి సూక్తై ర్జపేత్వాతు బ్రాహ్మణై శ్శుభ ధార్మికైః ।  
సర్వవాద్య సమాయుక్తం నృత్య గీత సమన్వితం ॥  
సౌన్దర్య విభ్రమస్త్రీభిః పుష్పైశ్చైవాతి సున్దరైః ।  
అనయో ర్మధుపర్కంచ పాద్యాచమన పాత్రకే ॥

అర్హ్యపాత్రస్తు వస్త్రాణి గన్త పుష్పాక్షతానిచ ।  
 స్వర్ణ రాప్యాది పాత్రేషు అభిషేకాక్షతాన్ శివాన్ ॥  
 తండులం రజనీముద్గం మరీచీం జీరకం గుడం ।  
 రామతం క్రముకం చైవ భర్జారం చ ఫలాని చ ॥  
 చంద్రచందన కాశ్మీర కస్తూరీ యక్ష కర్ణమాన్ ।  
 నారికేళ లవణాశ్చ వస్త్రయుగ్మేన కంచుకౌ ॥  
 మహావైభవ మార్గేణ సంప్రాప్య శివసన్నిధౌ ॥

ఇతి ద్రవ్యాణి సముచ్చార్య । పుణ్యాహజలేన । హృదయాయ నమః । ఇతి  
 నిరీక్షణాది చతుస్సంస్కార శుద్ధిం కృత్వా । త్రయ్యై విద్యాయై అమాగన్నితి ద్వాభ్యాం  
 మంత్రాభ్యాం వరో మధుపర్క మభిమన్త్య ॥

ఓం త్రయ్యై విద్యాయై యశోసి యశసో యశోసి బ్రహ్మణో దీప్తిరసి ।  
 తంమా ప్రియం ప్రజానాం కుర్వధిపతిం పశూనామ్ । ఆమాగన్ యశసా  
 వర్చసా సగింస్రుజ పయసా తేజసాచ । తంమాంప్రియం ప్రజానాం కుర్వధిపతిం  
 పశూనామ్ ॥ వరః ఇత్యుదక మభిమన్త్య । అంజలావేకదేశ ఉదకమానీయమానే  
 విరాజో దోహోసీతి యజుర్జపిత్వా ॥ ఓం విరాజో దోహోసి విరాజో దోహమశీయ  
 మమపద్యాయ విరాజ ॥ శేషం పురస్తాన్నినీయమానగిం సముద్రంవః ఇత్యభి  
 మన్తయతే । తచ్ఛేషం । ఓం సముద్రంవః ప్రహిణోమి స్వాంయోని మపిగచ్ఛత  
 । అచ్ఛిద్రః ప్రజయా భూయాసం మాపరాసేచి మత్పయః ॥

**వస్త్రమ్**

అత్ర వాసోగవాదికం యథాశక్తి వరమలజ్ముత్య ॥  
 ఓం యువం వస్త్రాణి పీవసా వసాథే యువోరచ్ఛిద్రా మన్తవోహ సర్గాః ।  
 అవాతిరత మన్యతాని విశ్వర్తేన మిత్రా వరుణా సచేథే ॥

ఇతి వస్త్రధ్యయం సమర్పయామి ॥

సర్వాభరణాన్

హిరణ్యరూప యితి సర్వాభరణాని ॥ ఓం హిరణ్యరూప స్సహిరణ్య  
 సంద్యగపాన్న పాత్నేదు హిరణ్యవర్ణః । హిరణ్యయా త్పరియోనే ర్నిషద్యా హిరణ్య  
 వాద తత్యన్నమస్మై ॥ సర్వా భరణాన్ సమర్పయామి ॥

గన్ధమ్

ఓం గన్ధద్వారాం ..... శ్రియమ్ ॥ గన్ధం సమర్పయామి ॥

అక్షతాన్

ఆకాశాదిత్యక్షతాన్ । ఓం ఆకాశాద్వాయుః । వాయోరగ్నిః । అగ్నేరాపః ।  
 అద్భ్యః పృథివీ । పృథివ్యా ఓషధయః । ఓషధీభ్యోన్నమ్ । అన్నాత్పురుషః ॥

ఫల పుష్పాణి

ఓం యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పాయ శ్చ పుష్పిణీః । బృహస్పతి  
 ప్రసూతాస్తానో ముచ్చున్త్విగ్ం హసః ॥

శుభికా ధారణమ్

ఓం శుభికేశిర ఆరోహ శోభయన్తి ముఖం మమ । ముఖగంహి మమ  
 శోభయ భూయాగం సజ్చభగం కురు । యామాహర జ్జమదగ్ని శ్రద్ధాయై  
 కామాయాన్యై । ఇమాం తామపి నహ్యేయం భగేన సహవర్చసా ॥ ఇతి శుభికాం  
 ధారణమ్ ॥

దధి మధు ఘృతగ్ం సౌవర్ణ రజిత పాత్రాదికే నిక్షిప్య । ఓం మధువాఠా  
 ఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః । మాధ్వీర్న స్సన్వోషధీః । మధునక్త ముఖోషన్తి  
 మధుమత్పార్థివగ్ం రజః । మధుద్యౌరస్తునః పితా । మధుమాన్వో వనస్పతి  
 ర్మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః । మాధ్వీర్గావో భవన్తునః ॥

ఇతి మన్తైః అనామికాఙ్గుష్ఠేన త్రిప్రదక్షిణం కృత్వా । అమృతోపస్తరణమనీ  
 త్యపః పీత్వా । ద్విరాచమ్య । ఉపస్తరణాభిధానాన్త మాచమనముక్తం । ద్విః పిజేత్  
 । ద్విస్తూష్టిం ।

ఓం యన్మధునో మధవ్యం పరమ మన్నాద్యం వీర్యమ్ । తేనాహం  
 మధునో మధవ్యేన పరమేణాన్నాద్యేన వీర్యేణ పరమోన్నాదో మధవ్యోసాని ॥

సకృత్ ప్రాశ్య । ఓం అమృతాపిధానమసి ఇత్యపః పీత్వా । హస్తం ప్రక్షాళ్య  
 । ద్వి రాచమ్య । గోవధాయేపి । గౌః ఇతి గా మభిమన్త్య ॥ గౌః ।

గౌరస్యపహత పాప్మాప పాప్మానం జహి । ..... శ్వర శర్మణో మమచ ।  
 పర్వత శర్మణో ముష్యచ ॥ ఉత్సృజేయేసి ఉపాగ్ంశూత్తరాన్ జపిత్వా ।

ఓం యజ్ఞోవర్ణతాం యజ్ఞస్య వృద్ధి మను వర్ధాపచితి రస్యపచితిం మా  
 కుర్వపచితోహం మనుష్యేషు భూయాసమ్ । గౌర్ధేనుభవ్యా మాతా రుద్రాణాం ॥  
 దుహితా వసూనాగ్ స్వసాదిత్యానా మమృతస్యనాభిః । ప్రణవోచంచి క్రితుషే  
 జనాయమాగా మనాగా మదితింవధిష్ట । పిబతూదకౌ తృణాన్యత్తు ॥

ఓముత్సృజతే త్యుచ్చ్యైరుక్త్వా । గాం వరో విస్మజేత్ ॥ ఓం సిద్ధమన్నం  
 భూతమిత్యక్తే ॥



ఓం భూతం సుభూతం సా విరాట్ । తన్నాక్షాయై తస్య దేశీయ తస్మ  
శిర్షణాః । ఓం కల్పయత । దాతా వరసమీపే కన్యాదానమహం కరిష్యే ॥

ఓం దేవీం వాచమజనయన్త దేవాస్తాం విశ్వరూపాః పశవోవదన్తి । సానో  
మన్తేష మూర్తం దుహోనా ధేనుర్వాగస్మా నుపసుష్టుతైతు ॥ ఓం గౌరీమిమాయ  
సలిలాని తక్ష త్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ । అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ  
॥  
సహస్రాక్షరా పరమేవ్యోమన్ ॥ ఇతి దేవీం ప్రార్థ్య ॥

### గౌరీకజ్జణ పూజా

తదజ్జత్వేన రక్షార్థం రక్షాబన్ధనం కరిష్యే । గౌరీ కజ్జణ దేవతాభ్యో నమః  
। షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే ॥

శ్రీం కామేశ్వర్యై నమః । భగమాలిన్యై నమః । నిత్యక్లిన్నాయై నమః ।  
భేరుణ్డాయై నమః । వహ్నివాసిన్యై నమః । మహావజ్రేశ్వర్యై నమః । శివదూత్యై  
నమః । త్వరితాయై నమః । కుళసున్దర్యై నమః । నిత్యాయై నమః । నీలపతాకాయై  
నమః । విజయాయై నమః । సర్వమజ్జళాయై నమః । జ్వాలామాలిన్యై నమః ।  
చిత్రాయై నమః । మహానిత్యాయై నమః ॥

నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాక్షతాని సమర్పయామి । సర్వోపచారాన్  
సమర్పయామి ॥ నమస్కారం దత్వా ॥

ఓం బృహత్సామక్షత్ర భృద్భ్యుద్ధ వృష్టియం త్రిష్టభౌజ శ్చుభిత ముగ్ర  
వీరమ్ । ఇన్ద్రస్తోమేన పఞ్చదశేన మధ్యమిదం వాతేన సగరేణరక్ష ॥

ఓం గణామ్బికాయై విద్మహే మహాతపాయై ధీమహి । తన్నో గౌరీః  
ప్రచోదయాత్ ॥ ఇతి మన్తేణ దేవీం వామకరే కజ్జణం బద్ధీయాత్ । రక్షాబన్ధన  
మహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ।

శుభికేశిర ఇతి మస్త్రేణ శుభికాం ధారయేత్ ॥

ఓం శుభికేశిర ..... సహవర్చసా ॥

వస్త్రమ్

సుమజ్జశీర్యమితి వస్త్రమ్ ॥

ఓం సుమజ్జలీరియం వధూరిమాగ్ం సమేత పశ్యత । సౌభాగ్యమస్మై  
దత్వాయాథాస్తం విపరేతన ॥

సర్వాభరణాన్

ఓం హిరణ్యరూప ..... దత్యన్నమస్మై ॥

దేవీం సకలాభరణైరలజ్బుత్య । రత్నఖచిత స్వర్ణమయ తండులపాత్ర  
స్థితాః । సతీ ప్రాన్ముఖే తిష్ఠేతు । వధూవరయోర్మధ్యే ప్రచ్ఛన్నపట మాస్తీర్య ॥  
ప్రాణానాయమ్య । మహాసంకల్ప ముచ్చార్య ॥

31. మహాసజ్జల్యమ్

అస్య శ్రీమదాదిదేవస్య । సచ్చిదానంద విగ్రహస్య । అనంతకోటి సూర్యప్రభా  
సమేతస్య । శ్రీ సర్వేశ్వరస్య । శ్రీ గౌరీకుచ కలశ కుంకుమాంకిత వక్షస్థలస్య । శ్రీ  
వృషభేంద్ర వాహనస్య । త్రిశూల డమరుక హస్తై ర్విరాజితస్య । శ్రీ శమ్భో ర్నిజమాయా  
కల్పితానంతకోటి బ్రహ్మాణ్డానామేకతమే వ్యక్తావ్యక్త ప్రకృతి మహాదహంకార  
పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశా ద్యావరణై సప్తభారావృతేస్మిన్ మహతి బ్రహ్మాణ్ణ  
ఖణ్డయోర్మధ్యే । ఆధారశక్తి శ్రీ కూర్మ వరాహానంతా ద్యష్ట దిగ్గణోపరి ప్రతిష్ఠితే ।  
లవణేక్షు సురా సర్పి దధి క్షీరోదకార్ణవైః పరివృతే । జమ్బూ ప్లక్ష కుశ క్రౌఞ్చ శాక  
శాల్మ పుష్కరాఖ్య సప్తద్వీపైరావృతే । ఇంద్రద్వీప గజేరు తామ్ర గభస్తి నాగ సౌమ్య  
గంధర్వ వారుణ భారతాఖ్య నవఖణ్డ మణ్డితే । మహాసరోరుహాకారే । పంచాశతోటి

విస్తీర్ణ భూమణ్డలే । లక్షయోజన విస్తీర్ణ జమ్బూద్వీపే । సుమేరు నిషధ హేమకూట  
 హిమాచలానాం । హరివర్ష కింపురుషయో ర్లక్షితే । సేతుబన్ధ మలయాచల  
 యోత్తరే । సహస్రయోజన విస్తృతే । భరత వర్షే । భరత ఖణ్డే । ప్రజాపతి క్షేత్రే  
 । దణ్డకారణ్యే । కర్మభూమౌ । అయోధ్యా మధురా మాయా కాశీ కాంచీ అవంతికా  
 పురీ ద్వారవతీత్యాది మోక్షపురీ విరాజితే । శ్రీరంగ శ్రీశైలాది పుణ్యక్షేత్ర సమన్వితే  
 । అట్ల వట్ల కలిట్ల కాశ్మీర కామ్రోజ కామరూప సౌవీర సౌరాష్ట్ర మహారాష్ట్ర మగధ  
 మాళవ నేపాళ కేరళ చోళ బంగాళ గౌళ మలయాళ సింధుళ ద్రవిడ ద్రావిడ  
 కర్నాట లాట కరాట పానాట పాణ్డ్య పుశీన్ద్రాన్త్ర ద్రాహుణ దశార్ణవ విదర్భ  
 విదేహ బాహ్లిక బర్బర కేకయ కోసల కున్తల కిరాత శూరసేన టెజ్జుణ కొజ్జుణ  
 మత్స్య మైన్ద్రవ సైన్ద్రవ పారశిక ఘూర్జర యవన సాల్వచేది సిన్ధు కురు కుక్కురు  
 పాశ్చాల భోజ కటకేత్యాది మధ్యదేశా ద్యనేక దేశభాషా విశేష భూపాల విరాజితే  
 । గడ్గా యమునా సరయూ నర్మదా గౌతమీ కృష్ణవేణీ భీమరథీ తుజ్జభద్రా రేణుకా  
 మలాపహారిణీ తామ్రవర్ణీ సరస్వతీత్యాది పుణ్యనదీభి ర్విరాజితే । సమ భూ  
 మధ్యరేఖాయాః పూర్వదిగ్భాగే । శ్రీశైలస్య ఈశాన్యప్రదేశే ..... నదీయో ర్మధ్యదేశే  
 । శివాలయే । కల్యాణమణ్డపే । శివ సన్నిధౌ । పరబ్రహ్మణానియుక్తస్య । సకల  
 జగత్సృష్ట్యః పరార్థ ద్వయ జీవినః । కారణ బ్రహ్మణః । పంచాశద్వత్సరే । ప్రథమ  
 మాసే ప్రథమ పక్షే ప్రథమ దివసే అహని ద్వితీయ యామే తృతీయ ముహూర్తే  
 అష్టావిగ్ంషతిమే కృతాది త్రిషు యుగేషు యాతేషు కలియుగే । ప్రభవాది షష్ఠి  
 సంవత్సరాణాం మధ్యే ..... సంవత్సరే ..... ఆయనే ..... ఋతౌ ..... మాసే  
 ..... పక్షే ..... తిథౌ ..... వాసరః ..... శుభ నక్షత్ర శుభ యోగ శుభ కరణ  
 ఏవజ్జుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ । ఇదానీం అనాద్యవిద్యా వాసనయా  
 సంసార చక్రస్మిన్ । మహతి నానాయోనిషు జనిత్వా కేనాపి భాగ్య విశేషేణ  
 మమ జన్మాభ్యాసాది జన్మ ప్రభృతి ఏతత్ క్షణ పర్యంతం మనోవాక్కాయ కర్మభిః  
 జ్ఞానతః అజ్ఞానతః కృతానాం పాపానాం మహాపాతక ఉపపాతకాది నవవిధానాం  
 పాపానాం అపనోదన ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం  
 గడ్గా వాలుకాభి స్సప్తఋషిమణ్డల పర్యంతం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్ర్రావసాసే వీక్షక  
 వాలుకాపకర్ష క్రమేణ సర్వరాశ్వపకర్ష సమ్మితకాలే శాశ్వత శివలోకే నివాస

సిద్ధ్యర్థం । తిలైః సూర్యమణ్ణల పర్యంతం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే ఏకైక  
 తిలాపకర్ష క్రమేణ సర్వరాశ్వపకర్ష సమ్మితకాలే శాశ్వత శివలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం  
 । యవైః చంద్రమణ్ణల పర్యంతం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే ఏకైక యవాపకర్ష  
 క్రమేణ సర్వరాశ్వపకర్ష సమ్మితకాలే శాశ్వత శివలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం । మాషైః  
 ధృవమణ్ణల పర్యంతం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే ఏకైక మాషాపకర్ష క్రమేణ  
 సర్వరాశ్వపకర్ష సమ్మితకాలే శాశ్వత శివలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం । పంచాశద్గవ్యూతి  
 గణనా సమ్మిత దేశే వృష లోమభి ర్షుక్షత్రమణ్ణల పర్యంతం కృతరాశే ర్వర్ష  
 సహస్రావసానే ఏకైక లోమాపకర్ష క్రమేణ సర్వరాశ్వపకర్ష సమ్మితకాలే శాశ్వత  
 శివలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం । యజమానస్య దశపూర్వేషాం దశాపరేషాం .....  
 (యజమానస్య) వంశానాం మయా సహ మద్వంశానాం సర్వేషాం పితృణాం  
 నరకాదుత్తీర్య శాశ్వత శివలోకావాప్త్యర్థం । త్రిగుణీకృతాగ్నిష్టోమ అతిరాత్ర  
 అష్టోర్యామ సాస్తపన వాజపేయ పౌణ్డరీక అశ్వమేధాది సమ్పూర్ణ సకల  
 ఫలావాప్త్యర్థం । శైవోక్త ప్రకారేణ సాలబ్బుత స హిరణ్యోదక కన్యాదాన మహం  
 కరిష్యే ॥ దాతా కుసుమాక్షత హిరణ్య సహిత కన్యకా కరం గృహీత్వా ॥

శ్లో ॥ కన్యాం కనక సమ్పన్నాం కనకాభరణైర్యుతాం ।  
 దాస్యామి శమ్భవే తుభ్యం బ్రహ్మలోక జిగీషయా ॥  
 కన్యే మమాగ్రతో భూయాః కన్యేమే దేహి పార్శ్వయోః ।  
 కన్యేమే సర్వతో భూయాః త్వద్దానా నోక్షమాప్పుయాం ॥  
 విశ్వమ్భరః పంచభూతా స్సాక్షిణ్య స్సర్వదేవతాః ।  
 ఇమాం కన్యాం ప్రదాస్యామి పితృణాం తారణాయవై ॥  
 ..... గోత్రాయ ..... శర్మణే తుభ్యం దత్తాం శివ సమాశ్రయః ॥

### శ్రీ పార్వతీదేవి గోత్ర ప్రవర

చతుస్సాగర పర్యంతం గో మహాదేవేభ్య శుభం భవతు । కాశ్యప ఆవత్సార  
 నైధృవ త్రాయార్షేయ ప్రవరాన్విత । పరానన్ద చిదాకార పరవాసుదేవ గోత్రోద్భవీం  
 । గన్ధమాదన శర్మణో నస్త్రీం । త్రికూట శర్మణః పాత్రీం । హిమవన్త శర్మణః  
 పుత్రీం । చతుర్దశ భువనాధీశ్వరీం । అఖిలాణ్డకోటి బ్రాహ్మణ్ణ నాయకీం । తత్త్వ  
 స్వరూపిణీం । సర్వలక్షణ సమ్పన్నాం శ్రీ పార్వతీ నామ్నీం కన్యాం ॥

శ్రీ పరమేశ్వర గోత్ర ప్రవర

చతుస్సాగర పర్యంతం గో మహాదేవేభ్యః శుభం భవతు । సద్యోజాత  
 వామదేవాఘోర తత్పురుషేశాన పంచార్షేయ ప్రవరాన్విత । నిరావరణ పరానన్ద  
 చిదాకాస । పరశివ గోత్రోద్భవస్య పరశివ శర్మణో నస్త్రే । సదాశివ శర్మణః  
 ఘోత్రాయ । ఈశ్వర శర్మణః పుత్రాయ । అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మీణ్డ నాయకాయ ।  
 ఆదిమధ్యాన్త రహితాయ । సచ్చిదానన్ద స్వరూపాయ । సకల సురాసుర మకుట  
 మణిగణ రంజిత చరణారవిన్ద యుగళాయ । సకల సురాసుర మకుట మణిగణ  
 రంజిత చరణారవిన్ద యుగళాయ । శ్రీ ..... శ్వర నామధేయాయ వరాయ ॥

తుభ్యం ప్రజాసహత్వ కర్మభ్యః । ప్రతిపాదయామీతి కన్యాం ఉదక పూర్వం  
 దద్యాత్ । స్వస్తీతి ప్రతివచనం ॥ వరస్య దక్షిణే హస్తే కన్యాం ప్రతిగృహ్ణీయాత్ ॥

ఓం దే॒వ॒స్య॒త్వా స॒వి॒తుః ప్ర॒స॒వే॒శ్వినో॑ ర్భా॒హు॒భ్యాం పూ॒ష్ణో హస్తా॒భ్యాం  
 ప్రతి॒గృ॒హ్ణామి॑ । రా॒జా॒త్వా వరు॑ణోనయతు దేవి దక్షిణే ప్రజాపతయే కన్యాం ।  
 తేనామృతత్వమశ్యామ్ । వయోదాత్రే । మయోమహ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే । క  
 ఇదం కస్మా అధాత్ । కామః కామాయ । కామోదాతా । కామః ప్రతిగ్రహీతా ।  
 కామగ్ం సముద్రమావిశ । కామేనత్వా ప్రతిగృహ్ణామి । కామైతత్తే । ఏషాతే కామ  
 దక్షిణా । ఉత్తానస్తాక్షీరసః ప్రతిగృహ్ణాతు ॥ ప్రజాపతయే కన్యాం ॥

ఏతద్దాన సాద్గున్యార్థం కన్యాదాన దక్షిణాం తుభ్య మహం సంప్రదదే  
 నమమ ॥

దాతా : ధర్మేచ అర్థేచ కామేచ త్వయైషా నాతిచరితవ్యా ॥  
 వరః : నాతిచరామి ॥  
 (ఇచట “హర నమః పార్వతీపతయే హర హర మహాదేవ”  
 అనుచు నమస్కరించవలెను)  
 లగ్నాష్టక చూర్ణికాం పఠిత్వా ॥

శ్లో ॥ శ్రీ మన్మోదక దంత పాశు పరశూన్ హస్తై శ్చతుర్విర్యతో ।  
 భక్తానా మభిలేష్ట కార్య విలసత్ శ్రీ సిద్ధి విఘ్నేశ్వరాః ॥  
 శుద్ధ స్వర్ణ నిభవ్రసన్న వదనా కృష్ణాజినాలజ్జుతో ।  
 గౌరీ గర్భ సముద్భవ స్స భవతాం కుర్యాత్సదా మజ్గళమ్ ॥ ౧ ॥

శ్లో ॥ భూతేశః పరమేశ్వరః పశుపతీన్ భూత ప్రియశృంకరః ।  
 కారుణ్యాంబునిధిః కళానిధి కళామౌళి ర్గుణామ్యోనిధిః ॥  
 వామాజ్ఞే హిమవద్గిరి ప్రియసుతాం గజ్గాకపర్థే ధృతాం ।  
 కళ్యాణోత్సవ తత్పర స్సభవతాం కుర్యాత్సదా మజ్గళం ॥ ౨ ॥

శ్లో ॥ ఈశార్ధాజ్ఞ నివాసినీ పశుపతే రానన్త సంవర్ధనీ ।  
 కళ్యాణీ గిరినాయక ప్రియసుతా గౌరీ భవానీ శివా ॥  
 శ్రీ పంచాక్షర మన్త్రపాఠ నిరతా కాత్యాయనీ పార్వతీ ।  
 నిత్యానన్తమయీ శివ స్సభవతాం కుర్యాత్సదా మజ్గళం ॥ ౩ ॥

శ్లో ॥ రత్నాలజ్జుత హేమనిర్మిత లస త్కళ్యాణ సంసేవితం ।  
 శీతాంశూజ్వల రాజరాజిత వపు ర్నన్దీశ నన్దీశ్వరః ॥  
 వీణావాద్య విశారదః పశుపతేరానన్త సంవర్ధనః ।  
 కళ్యాణోత్సవ తత్పర స్సభవతాం కుర్యాత్సదా మజ్గళం ॥ ౪ ॥

శ్లో ॥ సేనానీ సురపూజితాంఘ్రి కమల శ్రీ కార్తికేయ హ్వయ ।  
 శూర స్తారక దైత్యమర్ధన మహోదార ప్రతాపోజ్వలః ।  
 శ్రీ గౌరీ హృదయాననామ్బుజ వికాసాం నన్త సంవర్ధనః ।  
 కళ్యాణోత్సవ తత్పర స్సభవతాం కుర్యాత్సదా మజ్గళం ॥ ౫ ॥

శ్లో ॥ శ్రీ కంఠానల నేత్ర సంభవ లసత్కౌఠ ప్రతాపోదయః ।  
 శూరస్తామస దక్షయజ్ఞ సమయే నిర్జిత్య దేవాసురాన్ ॥  
 శౌర్యేణాహ్లాద దివ్య శస్త్రవిజయ శ్రీ వీరభద్రేశ్వరః ।  
 కళ్యాణోత్సవ తత్పర స్సభవతాం కుర్యాత్సదా మజ్గళం ॥ ౬ ॥

శ్లో ॥ శ్రీ మజ్జుహ్ను మహామునీశ్వర సుతా మన్దాకినీ పావనీ ।  
 గారీ వల్లభ సమస్తకోద్భవ జటాజుటాస్త రంగ స్థితాః ॥  
 పుణ్యా పాప భయాపహాత్రిపథగా భాగీరథీ గౌతమీ ।  
 సా గణ్డా పరమాదరేణ భవతాం కుర్యాత్సదా మజ్జకం ॥ ॥ ౭ ॥

శ్లో ॥ దిగ్వాసా సుర దైత్య యక్ష దనుజై స్సిద్ధై స్సదా సేవితః ।  
 సర్వజ్ఞాద్యుత కార్యకారణ వసాజ్ఞాత ప్రసన్నానః ॥  
 క్షేత్రస్యాధిపతి ర్జితేంద్రియ వపు ర్యోగీశ్వరో భైరవః ।  
 సమ్య జ్ఞానవిదాం వర స్సభవతాం కుర్యాత్సదా మజ్జకం ॥ ॥ ౮ ॥

### చూర్ణిక

స్వస్వప్త్యాశీతి సహస్రాణాం । ద్విజ గురు దైవత్యానాం । పురుహూత  
 ముతవహ దణ్డధర నిశావర పాశపాణి సమీరణ వైశ్రవణ శశి శేఖరాణాం ।  
 ఇన్ద్రా ద్యష్ట దిక్పాలకానాం । యమ నియమాసన ప్రాణాయామ ప్రత్యాహార  
 ధ్యానధారణ సమాద్యష్టాజ్ఞ యోగ నిరతానాం । వసిష్ఠ వాలఖిల్య విశ్వామిత్ర  
 వైశంపాయన కాత్యాయన కౌండిన్య గౌతమాశ్శీరస పరాశర వ్యాస వాల్మీకి శుక  
 శానక సనక సనన్దన సనత్కుమార సనత్సుజాత నారద మార్కండేయ జాబాలి  
 బాదరాయణ కుమ్భసమ్భవ పౌలస్త్య సత్య తపో మతజ్ఞ కపిల కణ్వాది  
 ముఖ్యమునీనాం । అపరిమిత తరుణ కిరణ పరిణత నిజతను దుర్విభావ్యస్య ।  
 సకల దేవతా శిరోమణే శ్రీ ఉమామహేశ్వరస్య లక్ష్మీనారాయణస్య కమలసమ్భవస్య  
 త్రిలోక జన బాహ్యభ్యంతర సమేతానాం । అరున్ధతీ లోపాముద్రా ద్రౌపదీ జానకీ  
 గౌరీ శ్రీ కద్రువ వినతా సావిత్రీ సరస్వతీ స్వాహా దమయన్త్వాది మహా పతివ్రతానాం  
 । హరిశ్చన్ద్ర నల పురుకుత్స పురూరవ సగర కార్తవీర్యాది షట్చక్రవర్తీనాం । రామ  
 శిబిరన్తి పృథు మరు ద్భగీరథ గయామ్బరీష మాన్దాత్య సోహుత్య దేవ యయాతి  
 నహుష దిలీపాది షోడశ మహారాజానాం । మేరు మన్దర హిమవన్త్వాది కుల  
 పర్వతానాం । చన్దన మన్దార నన్దనాది వనానాం । నవగ్రహాణాం । దశావతారాణాం  
 । ఏకాదశ రుద్రాణాం । ద్వాదశాదిత్యానాం । త్రయోదశ విశ్వేశాం । చతుర్దశ

మనూనాం । పంచదశాహుతీనాం । షోడశకళానాం । అష్టాదశ పురాణానాం ।  
 అశ్వనాది నక్షత్రాణాం । ఋగ్యజు సామాధర్వణాది ముఖ్యవేదానాం । కావ్య  
 నాటకాలంకార వైశేషిక వ్యాకరణ భట్ట ప్రభాకర తర్క వేదాంతాది షట్చస్త్రాణాం  
 । వజ్ర వైదూర్యాది నవరత్న ధారిత పుణ్యస్త్రీ బ్రాహ్మణానాం । సుప్రసాదేన  
 యోర్ధంసత్యాః ఇక్షు క్షీర దధి గుడ గోరోజనాది మజ్జక ద్రవ్యాణి మజ్జకకరాని  
 భవేయుః । తిథి వార నక్షత్ర లగ్న హోరా ద్రేక్కాణ నవాంశ ద్వాదశాంశ  
 త్రింశాంశకానాం । నిరంతర మనుకూలా స్పర్శేగ్రహః స నక్షత్రా శ్శుభ ఏకాదశ  
 స్థాన ఫలదా స్ఫుటీతా స్ఫుముహూర్తా స్ఫుప్రసన్నా వరదా భవన్తు ॥

సుముహూర్తమ్

ఓం ధ్రువన్తే రాజా వరుణో ధ్రువం దేవో బృహస్పతిః । ధ్రువన్త ఇన్ద్ర  
 శ్చాగ్నిశ్చ రాష్ట్రం ధారయతాం ధ్రువమ్ । ధ్రువం ధ్రువేణ హవిషా । తస్మైదేవా  
 అధిబ్రవన్ । అయజ్చ బ్రహ్మణస్పతిః ॥

అయం ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

అన్యోన్య ముఖావలోకనమ్

తత స్సుముహూర్తే కన్యాం దృష్ట్వా ।

ఓం అభ్రాతృఘ్నీం వరుణా పతిఘ్నీం బృహస్పతే । ఇన్ద్రా పుత్రఘ్నీం  
 లక్ష్మ్యన్తా మస్యై సవితస్సువ ॥

అఘోరచక్షురితి అన్యోన్య ముఖావలోకనం కుర్యాత్ ।

ఓం అఘోర చక్షు రపతిఘ్నీధి శివా పతిభ్య స్సుమనా స్సువర్చాః ।  
 జీవసూర్తేవ కామా స్యోనా శన్నో భవ ద్విపదే శం చతుష్పదే ॥



యోక్త మాజ్ఞల్య పూజా

పాణిగ్రహణాంగత్యేన యోక్త మాజ్ఞల్య పూజాం కరిష్యే ।  
యోక్త మాజ్ఞల్య దేవతాభ్యో నమః । శుభప్రదాయ నమః । శివాయ  
నమః । భద్రాయ నమః । కళ్యాణాయ నమః । మజ్జళప్రదాయ నమః ।  
వంశవర్ధనాయ నమః । కార్యాయ నమః । అవ్యయాయ నమః । సర్వోపచార  
పూజాం సమర్పయామి ॥

శ్లో ॥ శుభప్రదం శివం భద్రం కళ్యాణం మజ్జళప్రదం ।  
వంశవర్ధన కార్యవై తన్తురూపా శివాకృతిః ॥  
ఇతి మన్తపుష్పం సమర్పయామి ॥

మాజ్ఞల్య ధారణ

శ్లో ॥ మాజ్ఞల్య తన్తునానేన లోకరక్షణ హేతునా ।  
కణ్ఠే బధ్నామి సుభగే త్వం జీవ శరదాం శతం ॥  
మాజ్ఞల్యధారణ ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

యోక్త ధారణ

ఓం ఆశాసానాసౌ మనసం ప్రజాగ్ం సౌభాగ్యం తనూం । అగ్నేరనువ్రతా  
భూత్వా సన్నహ్యే సుకృతాయకం ॥

యోక్త్రేణ పత్నీగ్ం సన్నహ్యతి । ఉత్తరేణ నాభిం నిష్ఠర్భు । గ్రన్ధిం కృత్వా  
। ప్రదక్షిణం పర్యూహ్య । దక్షిణేన నాభిమవ స్థాపయతి । కపిలా వాచనాది  
మజ్జళాచార ప్రాప్తిం కుర్యాత్ ॥

అక్షతార్చనమ్

శ్లో ॥ స్వర్ణ పుష్పైశ్చ రజితైః మౌక్తికై ర్నవరత్నకైః ।  
నానావిధ సుపుష్పైశ్చ అక్షతై రభిషేచయేత్ ॥

వరః పయసా వధ్వంజలా వుపస్తీర్య । ద్విస్తన్దులానోప్య । అభిఘోర్య ।  
వరాంజలా వన్యః కుర్యాత్ ॥ యేవం వధ్వంజలే రుపరిస్థాప్య । సోదకం కలశ

మాదాయ । బ్రాహ్మణై స్సహ కపిలాగ్ స్మారయతి । దక్షిణాః పాస్తు । బహుదేయం  
దాస్తు । పుణ్యం వర్ధతాగ్ం । శాన్తిరస్తు ॥

ఓం ప్రజాపతి స్త్రియాం యశః । ముష్యయోర దధాత్పుపమ్ । కామస్య  
త్పక్షిమాసన్తం । తస్యోగ్ని భాజయేహమా । మోదః ప్రమోద ఆనన్దః । ముష్యయో  
ర్నిహితస్సపః । సృత్యేవ కామస్య తృప్యాణి । దక్షిణానాం ప్రతిగ్రహే । మనస  
శ్చిత్త మాకూతిం । వాచస్పత్య మశీమహి । పశూనాగ్ం రూపమస్నస్య । యశశ్రీ  
శ్రయతాం మయి । యథాహమస్యా అతృపగ్గ్ స్త్రియై పుమాన్ । యథాస్త్రి  
తృప్యతి పుగ్ంసి ప్రియే ప్రియా । ఏవం భగస్య తృప్యాణి । యజ్ఞస్య కామ్యః  
ప్రియః । దదామీ త్యగ్నిర్వదతి । తథేతి వాయురాహతత్ । హన్తేతి సత్యం  
చన్ద్రమాః । ఆదిత్యస్సత్యమోమితి । ఆపస్తంభత్యమాభరన్ । యశో యజ్ఞస్య  
దక్షిణామ్ । భక్తప్రజామే కామ స్సమృద్ధతాం ॥

ఏవం ద్వితీయ పర్యాయే । పూర్వం వధ్వంజలౌ వరేణ క్రియా యథా  
కృత్వా । తదైవ । వరాంజలౌ వధూ కుర్యాదిత్యర్థః ॥ ద్వితీయ పర్యాయే । వధూః  
స్వ తండుల పయోభ్యాం ॥ పూర్వవత్ । ప్రజాపతి స్త్రియాం యశః । ..... పశవో  
మే కామస్స మృద్ధతాం ॥

తృతీయ పర్యాయే । వరస్య పూర్వవ త్కృత్వా ॥ ప్రజాపతి స్త్రియాం  
యశః । ..... యజ్ఞోమే కామ స్సమృద్ధతాం ॥

తూష్టిం చతుర్థం । శ్రియోమే కామ స్సమృద్ధతాం ॥

బ్రహ్మగ్రన్థిం బధ్వా । ఓం ద్రువాద్యో ర్ద్ధువా పృథివీ । ద్రువం విశ్వమిదం  
 జగత్ । ద్రువాహ పర్వతా ఇమే । ద్రువో రాజా విశామయం । ఇహైవైధి  
 మావ్యధిష్ఠాః । పర్వత ఇవా విచాచలిః । ఇన్ద్ర ఇవేహ ద్రువస్తిష్ఠ । ఇహరాష్ట్ర  
 ముధారయ । అభితిష్ఠ పృతన్యతః । అధరేసన్తు శత్రవః । ఇన్ద్ర ఇవ వృత్రహాతిష్ఠ  
 । అపః క్షేత్రాణి సంజయన్ । ఇన్ద్ర ఏణ మదీధరత్ । ద్రువం ద్రువేణ హవిషా ।  
 తస్మై దేవా అధిబ్రవన్ । అయచ్ఛ బ్రహ్మణస్పతిః ॥ బ్రహ్మగ్రన్థిః ॥

ఓం అగ్నే విశ్వేభిస్స్వనీక దేవై రూర్ణావన్తం ప్రథమ స్సీదయోనిమ్ ।  
 కులాయినం ఘృతవన్తగ్ం సవిత్రే యజ్ఞన్నయ యజమానాయ సాధు ॥

ఓం యోవైతాం బ్రహ్మణో వేద । అమృతేనా వృతాం పురీమ్ । తస్మై  
 బ్రహ్మచ బ్రహ్మచ । ఆయుః కీర్తిం ప్రజాందదుః ॥ బ్రహ్మగ్రన్థి ముహూర్త  
 స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

శ్లో ॥ తత్ర దేవాధి దేవాయ గో భూ ధాన్య ధనాధికం ।  
 వస్త్రాణి గన్ధ పుష్పాణి ఫలాని వివిధానిచ ॥  
 సమర్పయామి యే ధన్యా భక్త్యా శక్త్యానుసారతః ।  
 తే భోగానీప్సితాన్ భుక్త్యా ప్రాప్నువన్తీశ్వరం పదం ॥  
 పరమేశ్వరస్య షోడశోపచార పూజాం కృత్వా । మజ్జక నీరాజనం కుర్యాత్ ॥

ఇతి పాణిగ్రహణ విధిః

